

คอลัมน์ “จากท่าพระจันทร์ถึงสนามหลวง”

ผู้จัดการรายวัน ฉบับวันพฤหัสบดีที่ 17 สิงหาคม 2543

จดหมายเปิดผนึก ถึงประธานคณะกรรมการบริหารพรรคประชาธิปัตย์

รังสรรค์ ธาระพรพันธุ์

เรียน ประธานคณะกรรมการบริหารพรรคประชาธิปัตย์

เมื่อศาลรัฐธรรมนูญมีมติด้วยคะแนนเอกฉันท์เมื่อวันที่ 10 สิงหาคม 2543 ซึ่งขาดว่า พลตรีสนั่น ขจรประศาสน์จงใจยื่นบัญชีรายการทรัพย์สินและหนี้สิน และเอกสารประกอบด้วยข้อความอันเป็นเท็จ ผมรับฟังคำวินิจฉัยดังกล่าวด้วยใจอุเบกขา ดุจเดียวกับสาธารณชนผู้มีใจเป็นธรรมโดยทั่วไป

พลตรีสนั่นออกแถลงการณ์ถึงประชาชนในวันเดียวกันนั้น ยอมรับคำวินิจฉัยกลางของคณะตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ แต่ยืนยันว่า มิได้กระทำการทุจริตในหน้าที่ และได้กระทำให้ประเทศชาติเสียหาย พร้อมทั้งยืนยันที่จะชำระหนี้คืนแก่บริษัท เอเอเอส ออโต้ เซอร์วิส จำกัด แม้ว่าศาลรัฐธรรมนูญจะวินิจฉัยว่า พลตรีสนั่นมิได้กู้เงินจากบริษัทดังกล่าวก็ตาม พร้อมกันนั้น พลตรีสนั่นก็มีหนังสือถึงหัวหน้าพรรคประชาธิปัตย์ขอลาออกจากตำแหน่งเลขาธิการพรรคประชาธิปัตย์ในวันเดียวกันนั่นเอง

ผมติดตามพัฒนาการของเหตุการณ์ในเรื่องนี้ และรู้สึกปลงสังเวชในประพฤติกรรมของผู้นำและสมาชิกพรรคประชาธิปัตย์บางหมู่เหล่า คนเหล่านั้นถึงจะมีได้แสดงอาการ ‘ถีบส่ง’ พลตรีสนั่นนั้น แต่ก็แสดงพฤติกรรมไม่แตกต่างจากการ ‘ถีบส่ง’ พลันที่คณะตุลาการศาลรัฐธรรมนูญลงดาบฟันพลตรีสนั่นฐานจงใจยื่นบัญชีรายการทรัพย์สินและหนี้สินอันเป็นเท็จ พลตรีสนั่นก็กลายเป็นบุรุษไร้ค่าทางการเมืองของพรรคประชาธิปัตย์ หรือที่ภาษาการบัญชีกล่าวว่า พลตรีสนั่นเป็น Liability (หนี้สิน) มิใช่ Asset (สินทรัพย์) ของพรรคประชาธิปัตย์

ไม่เพียงแต่ไม่มีผู้นำพรรคประชาธิปัตย์คนใดเสนอให้ยับยั้งโอบอุ้มของพลตรีสนั่นเท่านั้น คนเหล่านั้นยังดาหน้าออกมาบอกกล่าววาทะโทษทัณฑ์ที่พลตรีสนั่นได้รับ อันเป็นผลจากคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญนั้นเป็นเรื่องเฉพาะตัวของพลตรีสนั่นเอง หาได้ข้องเกี่ยวกับพรรคประชาธิปัตย์แต่ประการใดไม่ การแสดงอาการ ‘ตัดหางปล่อยวัด’ ของบรรดาผู้นำพรรค

ประชาธิปไตยเหล่านี้สะท้อนให้เห็นถึงการขาดกตัญญูกตเวทิกุณ อันเป็นธรรมขั้นประเสริฐของมนุษย์

ถึงพลตรีสนั่นจะไม่สามารถดำรงตำแหน่งทางการเมืองเป็นเวลา 5 ปี ตามความในมาตรา 295 แห่งรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 แต่การดำรงตำแหน่งภายในพรรคการเมืองหาได้ขัดกับบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญไม่ การที่ไม่มีผู้นำพรรคประชาธิปไตยคนใดเสนอให้ยับยั้งใบลาของพลตรีสนั่น นอกจากแสดงให้เห็นว่า คนเหล่านั้นมองพลตรีสนั่นเป็น Liability ของพรรคประชาธิปไตยแล้ว ยังสะท้อนให้เห็นอีกด้วยว่า ปรปักษ์ของพลตรีสนั่นภายในพรรคประชาธิปไตยที่ต้องการจัดพลตรีสนั่นออกจากตำแหน่งที่ยึดกุมกลไกของพรรคมีอยู่น้อยไม่ หากโทษทัณฑ์ที่พลตรีสนั่นได้รับเป็นเรื่องเฉพาะตัวและมีได้เกี่ยวข้องกับพรรคประชาธิปไตย เหตุไฉนจึงไม่เก็บพลตรีสนั่นไว้ในตำแหน่งแห่งหนเดิม คือ เลขานุการพรรค

การเร่งรีบ 'ตัดหางปลอยวัด' พลตรีสนั่น และขับเคลือนพรรคประชาธิปไตยออกจากพลตรีสนั่น เนื่องเพราะพลตรีสนั่นกลายเป็นบุรุษไร้ค่าทางการเมือง จะสร้างความรู้สึกเช่นไรต่อพลตรีสนั่น เป็นเรื่องที่ผมยากจะหยั่งรู้ได้ แต่อาการเขยิบออกจากพลตรีสนั่นดังกล่าวนี้แสดงให้เห็นถึงการขาดกตัญญูกตเวทิกุณในหมู่ผู้นำพรรคประชาธิปไตยโดยกระจ่างชัด

แม้ว่าพลตรีสนั่นมิได้มีผลงานโดดเด่นมากพอที่จะจารึกในประวัติศาสตร์ชาติไทยได้ แต่คุณูปการที่พลตรีสนั่นมีต่อพรรคประชาธิปไตยเหลือแก่การคณานับ ในช่วงเวลา 13 ปีที่พลตรีสนั่นดำรงตำแหน่งเลขานุการพรรคประชาธิปไตย พลตรีสนั่นสามารถนำพรรคประชาธิปไตยเข้าเส้นชัยทางการเมืองถึงสองครั้งสองครา หากปราศจากพลตรีสนั่น นายชวน หลีกภัยก็คงได้แต่มองเก้าอี้นายกรัฐมนตรีโดยไม่มีโอกาสนั่ง แต่ใครเล่าจะเข้าใจได้ดีเท่าพลตรีสนั่นเองว่า การขึ้นนายชวนขึ้นสู่เก้าอี้นายกรัฐมนตรีนั้นเหนื่อยยากสาหัสสากรรจ์มากมายเพียงใด

ในฐานะพ่อบ้านของพรรคประชาธิปไตย พลตรีสนั่นต้องระดมและสะสมทรัพย์ากรทั้งทางการเงินและกำลังคน พลตรีสนั่นต้องสร้างและขยายเครือข่ายความสัมพันธ์เชิงอุปถัมภ์อย่างกว้างขวาง หากปราศจากเครือข่ายความสัมพันธ์ดังกล่าวนี้ พรรคประชาธิปไตยย่อมมีทรัพยากรทางการเงินไม่เพียงพอแก่การใช้จ่ายทางการเมือง และไม่เพียงพอในการขยายฐานทางการเมือง พลตรีสนั่นต้องทำตัวเป็นแม่เหล็กในการดูดดึงนักรการเมืองจากพรรคอื่นเข้ามาสังกัดพรรคประชาธิปไตย หากปราศจากการดูดดึงเช่นนี้ พรรคประชาธิปไตยย่อมมีอาจผงาดขึ้นมาเป็นแกนนำในการจัดตั้งรัฐบาลได้ถึงสองครั้งสองครา กรณีคลาสสิกได้แก่ การดูดกลุ่มมุงเห่าออกจากพรรคประชาธิปัตย์ในปี 2540 ประวัติศาสตร์การเมืองต้องจารึกไว้ว่า หากต้องการเรียนรู้วิถีคิด ส.ส. ต้องเรียนรู้จากพลตรีสนั่น ขจรประศาสน์ ไม่ควรเรียนรู้จาก พ.ต.ท. ทักษิณ ชินวัตร ผู้ไร้ศิลปะและรสนิยมในการดูด

ในฐานะพ่อบ้านของพรรคประชาธิปัตย์ พลตรีสนั่นมีหน้าที่หลักในการนำพรรคประชาธิปัตย์ยึดกุมอำนาจรัฐ แต่การยึดพื้นที่ทางการเมืองดังกล่าวนี้ ทำให้พลตรีสนั่นต้องแปดเปื้อนและมีมลทิน ประชาชนบางหมู่เหล่ามองพลตรีสนั่นว่าเป็นมาเฟีย แวดล้อมด้วยสมุนบริวารที่พร้อมจะใช้อำนาจในทางฉ้อฉล แต่ในอีกด้านหนึ่ง พลตรีสนั่นก็มีเสน่ห์ในการดูดีดั่งนักวิชาการ ‘หัวก้าวหน้า’ มาเป็นที่ปรึกษา อันเป็นเสน่ห์ที่หัวหน้าพรรคประชาธิปัตย์ไม่มีและไม่มีวันจะมีได้ พลตรีสนั่นยอมแปดเปื้อนชนิดที่ไม่คำนึงภาพลักษณ์ของตนเอง เพียงเพื่อให้พรรคประชาธิปัตย์ยึดกุมอำนาจรัฐได้ และเพียงเพื่อให้หัวหน้าพรรคประชาธิปัตย์สามารถระบายสีเพื่อให้ตนมีภาพลักษณ์ที่ดีต่อไปได้

ด้วยเหตุดังที่ผมพรรณนาข้างต้นนี้ ผมจึงมีความเห็นว่า อาการที่พรรคประชาธิปัตย์เขยิบตัวออกห่างจากพลตรีสนั่นเป็นอาการอันแสดงการขาดกตัญญูทศเวทิกุณ ผู้คนในพรรคประชาธิปัตย์ที่มีตำแหน่งการเมืองสำคัญในปัจจุบันควรจะรู้จักคุณพลตรีสนั่น ยิ่งผู้ที่สมบุรณ์พูนสุขจากการดำรงตำแหน่งทางการเมืองยิ่งต้องสำนึกในบุญคุณของพลตรีสนั่นเป็นพิเศษ

ในการแสดงกตัญญูทศเวทิกุณต่อพลตรีสนั่น พรรคประชาธิปัตย์สมควรสร้าง ‘อนุสาวรีย์’ แก่พลตรีสนั่นในฐานะที่มีคุณูปการต่อพรรค ‘อนุสาวรีย์’ ดังกล่าวนี้นี้จำเป็นต้องเป็นรูปปั้น แต่อาจเป็นอะไรก็ได้ที่ประดิษฐานอยู่หน้าที่ทำการพรรค เพื่อปลูกสำนึกแห่งประวัติศาสตร์ (Sense of History) ในหมู่สมาชิกพรรค ไม่มียุคสมัยใดของพรรคประชาธิปัตย์ที่รุ่งเรืองมากเท่ายุคที่พลตรีสนั่น ขจรประศาสน์ดำรงตำแหน่งเลขาธิการพรรค เงินที่นำมาสร้าง ‘อนุสาวรีย์’ นี้ควรจะมีระดมมาจากสมาชิกพรรคประชาธิปัตย์ด้วยกันเอง หากควรนำภาษีอากรจากประชาชนมาใช้จ่ายไม่เพราะการสร้าง ‘อนุสาวรีย์’ ดังกล่าวนี้นี้เป็นเรื่องภายในพรรคประชาธิปัตย์

ผมมีความรู้สึกที่ว่า สมาชิกพรรคประชาธิปัตย์จำนวนมากขาดสำนึกแห่งประวัติศาสตร์ ความซื่อสัตย์สุจริตได้ไม่ยาก ลองนำข้อทดสอบต่อไปนี้ไปถามสมาชิกพรรคประชาธิปัตย์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้ดำรงตำแหน่งรัฐมนตรี ผมเชื่อว่ามิได้มีผู้ตอบได้อย่างถูกต้องไม่ถึงครึ่ง

- (ก) ใครเป็นสมาชิกผู้ก่อตั้งพรรคประชาธิปัตย์
- (ข) จงระบุบรรดาศักดิ์ของนายควง อภัยวงศ์
- (ค) ที่ดินและเงินที่ใช้สร้างที่ทำการพรรคประชาธิปัตย์มาจากแหล่งไหน

พรรคประชาธิปัตย์พลาดโอกาสในการปลูกสำนึกแห่งประวัติศาสตร์ในหมู่มวลสมาชิกหลายครั้งหลายครา เมื่อนายสุเทพ เทือกสุบรรณประสบความสำเร็จใน ‘การปฏิรูปที่ดิน’ ภายใต้โครงการ สปก. 4-01 พรรคประชาธิปัตย์พลาดโอกาสในการสร้าง ‘อนุสาวรีย์’ ให้นายสุเทพ

ในฐานะผู้สร้างผลงานให้แก่พรรค บัดนี้ พรรคประชาธิปัตย์มีควรรพลาตโอกาสในการสร้าง 'อนุสาวรีย์' ให้แก่พลตรีสนั่น เพราะพลตรีสนั่นยิ่งใหญ่กว่านายสุเทพหลายเท่าตัว

ผมเชื่อแถลงการณ์ของพลตรีสนั่นโดยบริสุทธิ์ใจว่า พลตรีสนั่น '..ขาดตกบกพร่อง ในการแสดงบัญชีทรัพย์สินและหนี้สิน..' โดยที่มีได้ทุจริตต่อหน้าที่ และได้ทำให้ประเทศชาติเสียหาย บทเรียนสำคัญจากกรณีพลตรีสนั่น ก็คือ จงอย่าดูเบาวิชาการบัญชี ผมอยากเห็นความยั่งยืนสถาพรของพรรคประชาธิปัตย์ แม้จะไม่อยากให้มีอายุยืนเท่าใดในเสาร์ก็ตาม ผมเกรงว่า หากสมาชิกพรรคประชาธิปัตย์ปราศจากความรู้เรื่องการบัญชีอาจประสบ 'อุบัติเหตุทางการเมือง' ดุจเดียวกับพลตรีสนั่นได้ ดังนั้น ผมจึงขอเสนอด้วยความหวังดีว่า ผู้บริหารพรรคประชาธิปัตย์สมควรพิจารณาจัดการฝึกอบรมวิชาการบัญชีแก่มวลสมาชิก โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ผู้ที่จะดำรงตำแหน่งทางการเมือง